

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Рада молодих учених Університету Ушинського

Історико-філологічний факультет

Кафедра всесвітньої історії та методики її навчання

«ІСТОРИЧНА НАУКА В УМОВАХ ВІЙНИ ОЧИМА ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ»

12 березня 2026 року

Збірник матеріалів

Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

Одеса, 2026

УДК: 930.2 + 930.85 + 94

DOI: <https://doi.org/10.24195/HistoricalStudies2026>

*Рекомендовано вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 13 від 30 квітня 2026 р.)*

Рецензенти:

Покась М. С. – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин, політології та соціології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Атаманюк З. М. – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Історична наука в умовах війни очима здобувачів вищої освіти та молодих учених: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. Одеса: Університет Ушинського, 2026. 142 с.

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої дослідженню наступних концептуальних питань сучасної історичної науки: історія Стародавнього світу та Середніх віків, історія Нового часу, проблеми новітньої історії та сучасності, Історія дипломатії та міжнародних відносин, історія війн та військової справи. А також матеріали в сфері методики навчання історичних дисциплін в закладах освіти, що значно розширює дослідницькі межі.

Матеріали, подані у збірнику будуть корисними для науковців, освітян та всіх хто прагне вдосконалити освітній процес та сприяти розвитку сучасної історичної науки.

**«Історична наука в умовах війни очима здобувачів вищої освіти
та молодих учених»**

12 березня 2026 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Красножон Андрій Васильович – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Кон Олена Олександрівна – декан історико-філологічного факультету ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат філологічних наук, доцент кафедри словянського мовознавства.

Ковальський Станіслав Валентинович – кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри всесвітньої історії та методики її навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Окорокова Віра Вікторівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри всесвітньої історії та методики її навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Добролюбська Юлія Андріївна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри всесвітньої історії та методики її навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Яновська Лариса Григорівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та методики її навчання Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Семко Я. С.	«Суспільство споживання» як концепт-домінанта у творі Фредеріка Бегбедера «99 франків»	61
Терлецька Д. Р.	Становище жінок у Саудівській Аравії на початку XXI століття	65
Хоміна Д. В.	Крах ілюзії братерства та єдності, від соціального контракту Тіто до етнічних чисток	71

Історія дипломатії та міжнародних відносин

Волянський Б. А.	Лібертаріанська політична думка в США у післявоєнні роки (1945-1955 рр.)	76
Ковальський С. В.	Берберські війни в контексті становлення зовнішньої політики США на початку XIX ст.	80
Малога О. А.	Інцидент з фрегатом «Чесапік»: межі британської морської силової дипломатії	84
Набока О. В.	Американська військова операція на Тайвані 1867 р. та початок формування стратегії «малих воєн» США	89
Самофатов М. І.	«Стиснута пружина» протекціонізму: як почалася тарифна війна в Європі в 1925 р.	94

Історія війн та військової справи

Атмажов О. Ю.	Флот королівства Чосон	99
Огорокова В. В.	Інноваційні зрушення у розвитку вогнепальної зброї XIX ст.	107
Рибак О. В.	Стратегічне планування «Гельб» в контексті підготовки до Французької кампанії Вермахту	111
Сотніченко О. В.	Піренейська кампанія Наполеона I (1808–1814)	114

Атмажов О. Ю.,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
історико-філологічного факультету,
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського (м. Одеса, Україна)

ФЛОТ КОРОЛІВСТВА ЧОСОН

Зараз, на початку другої чверті XXI століття процеси глобальної інтеграції докорінно змінили механізми споживання інформації. Завдяки цифровізації та повсюдному поширенню мережевих платформ, культурні здобутки окремих народів перестали бути їхнім внутрішнім надбанням, перетворившись на частину загальносвітового простору. Це дозволяє будь кому, незалежно від її географічного розташування, занурюватися у вивчення найвіддаленіших подій та періодів. Особливе місце у цьому процесі посідає феномен світової популярності корейської культури, зокрема кінематографу та графічних романів, які відкрили для мільйонів глядачів естетику та драматизм історії півострова, а особливо часи королівства Чосон.

Сьогодні з двох незалажних Кореї у всесвітньому медійному просторі домінує саме Південна Корея яка демонструє надзвичайну здатність популяризувати власне минуле. Історичні драми, присвячені добі королівства Чосон, стали світовим трендом, де особлива увага приділяється деталізації матеріальної культури. Проте найбільш видовищним та монументальним аспектом цих творів завжди виступає військово-морська міць країни. Епічні сцени морських битв, де фігурують унікальні з інженерної точки зору кораблі, збуджують неабияку цікавість не лише у звичайного глядача, а й у дослідників. Це стимулює потребу вийти за межі художньої вигадки та звернутися до наукової реконструкції морської справи минулого. Вивчення флоту Чосону дозволяє простежити, як специфічні географічні умови та постійна загроза з боку піратів та сусідніх держав сформували одну з найоригінальніших військово-технічних традицій Східної Азії.

Проте, для глибокого розуміння військової історії півострова найважливішим є розгляд флоту саме в період з кінця чотирнадцятого до кінця дев'ятнадцятого століття. Саме в цей час відбувався стрімкий перехід від традиційних методів судноплавства до створення перших у світі броньованих суден та розробку унікальних тактик артилерійського бою. Незважаючи на те, що Чосон залишив по собі значний масив писемних свідчень, креслень та офіційних

хронік, переважна частина цих матеріалів залишається важкодоступною для некорейських вчених, що зумовлено не стільки мовним бар'єром, скільки саме скупченням джерел у архівах Південної та Північної Кореї. У світовому науковому дискурсі морська компонента Чосону часто розглядається лише фрагментарно, здебільшого в контексті великих воєнних конфліктів з іншими державами регіону.

Що стосується української історичної науки, то в ній тема становлення та розвитку корейського флоту практично не досліджена. Вітчизняні науковці зазвичай торкаються цього питання лише побіжно, розглядаючи його як другорядний елемент загальної історії регіону. Системний же аналіз морських інновацій, організаційної структури флотських підрозділів та їхньої ролі у збереженні державної незалежності Чосону дозволив би не лише заповнити прогалини в українському сходознавстві, а й краще зрозуміти витoki сучасної політичної ідентичності Кореї. Задля висвітлення самотньої морської справи Чосон у якості основних джерел були опрацьовані іноземні наукові публікації [1; 5-9] та комплексні дослідження [2-4; 10].

Історія флоту. З самого заснування держави династії Лі практика суднобудування була зосереджена на створенні простих, але міцних і швидких суден. Однак, фактично традиція була успадкована від попередньої династії. Найбільшого розквіту флот дістав за правління короля Седжона Великого. На початку п'ятнадцятого століття за його розпорядженням військова була оснащена новими, більш «сучасними» гарматами, які вже досить скоро показали свою потужність. А вже у тисячу чотириста дев'ятнадцятому році корейська флотилія під командуванням Лі Чонму відплила у бік Цусіми, на битву з японськими розбійниками, що до того неодноразово скоювали напади на узбережні поселення. Дві сотні суден з більше ніж сімнадцятьма тисячами воїнів на борту вступили у бій з піратами. Значна частина їх містечок та кораблів були розграбовані та спалені. Ефективність як на морі, так і на суходолі, змусила даймьо острова, представників роду Со просити про мир. За результатами мирних перемовин було досягнуто певного консенсусу. Володарі Цусіми були змушені, заради збереження торгівельних відносин з королівством, відмовитися від підтримки корсарів та навіть почати боротися з ними.

Втім, «золотий час» військово-морського флоту був нетривалим і фактично завершився зі смертю Седжона. Наступні королі все менше займалися військовими справами, віддаючи перевагу мирним справам та ідеалам вчення Конфуція. Загальний занепад військової справи вплинув на могутність

королівства, фактично ставлячи його у залежність від сюзерена – Китаю. Хоча, навіть у таких умовах, військовий флот не зникає зовсім. Відсутність глобальних бойових дій не вплинуло на якість суден. У мирні часи були розроблені більш міцні судна, а саме «паноксеон». «Важко» броньовані кораблі та і військовий флот загалом використовувалися у битвах під час Імджинської війни, вторгнення японських сил Тойотомі Хідеосі наприкінці шістнадцятого століття.

Під час тих подій, військові судна, під командуванням Лі Сун-сіна завдали поразки японському флоту. Також, саме адмірал Сун-сін спроектував броньовані кораблі, «거북선», що можна перекласти як «черепаха», фактично збудувавши найбільш ранній броньований корабель у світі [1].

Після перемоги у війні з Японською імперією флот, як і армія загалом, остаточно стає другорядним. З кінця дев'ятнадцятого століття чисельність військово-морського флоту скоротилися вдвічі [2]. Бастіони, що знаходилися на узбережжях відчували скорочення фінансування. Втім, якщо враховувати записи у «Гунседжосончонгам», деякі гільдії та саме королівство, навіть на брак коштів, придбали кілька десятків сучасних суден і мали фактично півтори сотні пароплавів. Фактичний «штиль» зберігався до весни тисячу вісімсот дев'яносто третього, коли новостворена імперія намагалася відновити власну військову могутність. Заради виконання цієї мети було заснована, на західний манер, «통제영학당», що можна перекласти «морський-військовий університет». Який однак встиг пропрацювати лише два роки, випустивши півтори сотні спеціалістів і був зачинений за наказом японської влади після перемоги у Японсько-цінській війні, як одна з вимог країни переможниці.

Організація та устрій. Крім традиції суднобудування нова династія успадкувала і систему організації командування. У кожній гавані знаходилися три людини, відповідальні за військово-морські сили, а саме: «水軍都節制使», «水軍都僉節制使», «水軍處置使», які відповідно можна перекласти як «командувач», «заступник» та «командувач з військово-морської справи». Останній займався справами постачання зброї та інших ресурсів задля забезпечення підлеглих йому кораблів. За роки царювання Седжона Великого ці звання дістали «оновлення». За рахунок військових перемог та власної могутності, аби її підкреслити, король надав більше «величі» та «благозвучності» існуючим до того військовим титулам, у тому числі і військово-морські. Звання «командувача» було змінено на «水軍都安撫處置使», що у перекладі «командувач з замирення». У якості його помічників виступали молодші офіцери

«都萬戶» та «萬戶», що дослівний перекладається як «командувач усіх» та «командувач», у обох випадках «десять тисяч домогосподарств». Ці нові посади, крім відповідних званню обов'язків, командували фортифікаціями, розмір яких також відповідав їх положенню у ієрархії. Хоча, на самих суднах були і окремі звання, що відповідали за польове командування та управління кожним окремим кораблем, від веслярів до капітанів [5].

Комплекс управління флотом в певній мірі копіював систему управління сухопутними військами. Кожний командувач відповідав лише за той гарнізон, щоб був під його прямим відрядженням. Якщо до цього вони розташовувалися більш «хаотично», то після реформ Седжона кожна приморська провінція отримала власного командувача бойовим флотом, якому підпорядковувалися менші фортеці на цій території, а також капітани приміських портів. Які втім, незважаючи на владу над кораблями, відповідали перед губернаторами та намісниками провінцій і міст. Фактична, протягом усієї історії, основна частина бойових кораблів знаходилися у водах провінцій: Кьонсан, Чолла та Чунчхон [4].

Однак, зважаючи на нововведення четвертого короля командири не мали можливості, без наказу зверху, координувати спільні дії, та і взагалі командувати не своїми загонами. Втім, Великий монарх також реорганізував чисельність та розподілення морських сил держави. У приморських містах, чие стратегічне значення підтверджувалось, будували нові фортифікаційні споруди. До яких, як і на самі кораблі, відправлялися мобілізовані селяни і містяни. Точна чисельність, варіювалася, але за царювання дев'ятого короля Сонджона у другій половині п'ятнадцятого століття близько п'ятдесяти тисяч воїнів. Однак, що цікаво, джерелом моряків виступали не тільки прибережні території, а і внутрішні землі. Новонабрані солдати розподілялися між судами, стаючи його екіпажем і підпорядковуючись капітанам та офіцерам [3].

Чисельність екіпажу залежала від розміру конкретного корабля. Загалом, за чосонськими стандартом кораблі підрозділялися за розміром, відповідно: великі, середні та малі. Загальна кількість кораблів, також на період правління Сонджона становило загалом сімсот тридцять сім суден. За документами великих кораблів було вісімдесят один, середніх сто дев'яносто п'ять, а малих загалом чотириста шістьдесят один. У кожному місті намагалися зберігати рівномірну чисельність кораблів, аби там були всі три категорії суден. Зважаючи на цю інформацію підтверджується загальна чисельність військових. Адже зважаючи що екіпаж кожного з окремих кораблів складав вісімдесят, шістьдесят і тридцять

моряків відповідно розміру, виходить позмінна система виконання морської служби [3].

Обов'язки. Фактично на плечі моряків лягав тягар ротаційної служби. Від двох до восьми на місяць, протягом як найменше одного року. Загалом, у морі чи у фортеці, солдати знаходилися у середньому три місяці. Аби запобігти униканню виконання військових обов'язків, на законодавчому рівні, було закріплено служіння саме голови сім'ї та використання розвинутої бюрократичної системи фіксації присутності конкретної людини.

Самі ж солдати власноруч займалися заготівлею провіанту та утриманням зброї у належному вигляді. Протягом служби військові переймали на себе значну частину «побутових» завдань. Рядові солдати ремонтували кораблі, або навіть вирощували рис та худому у господарстві фортеці. Вони ж перевозили ресурси та зводили укріплення у передмістях. Частих цих обов'язків була направлена на підтримання життєдіяльності фортець, а інша йшла на продаж та сплачення податків. На користь місцевої влади йшла ловля риби та випарювання солі. Через це моряки виконували подвійну роль, як захисників окремих провінцій, так і видобувачі цінних товарів [4].

Захисний комплекс. Втім, масив паралельних обов'язків значно заважав виконанню головної функції – захист міста та побережжя, а також торговельні кораблі. Адже, до кінця Імджинських війни, води залишалися небезпечними через періодичні напади японських піратів. Задля протидії розбійникам діяла складна система контролю безпеки провінцій. Від окремих фортець, після події «三浦倭亂», що у перекладі «Повстання Міури», була введена колективного реагування. Тобто вводилася також регіональна оборонна система як у сухопутних сил. Кожний командувач провінційними військами мав право наказувати усім підлеглим командирам. Під час нападу супротивника командувач повинен був вести сили з столиці провінції, де зазвичай розміщувався основний військово-морський гарнізон, до місця бойових дій. До нього повинні були доєднуватися командири інших фортець із власними військами [5].

Однак, після війни з Тойотомі Хідеосі, система захисту була частково реформована. Принцип «одного» командування залишився незмінним, командувач силами однієї провінції все також не міг командувати силами іншого командувача. Хоча, під час бойових дій, ця «традиція» була порушена і адміралу Лі Сунсіну було надано було командування над «трьома провінціями». Втім, головним і найбільш значним нововведенням було виокремлення флотського

командування з під контролю тамтешніх губернаторів та їх відповідальність суто перед представниками центральної влади. Протягом наступного століття було зміцнене контроль над річковими та прибережними судовими шляхами. Задля чого було збільшено чисельність командирів нижчої ланки та збудовані нові фортифікації на важливих шляхах. А вже на початку вісімнадцятого століття, з ціллю встановлення контролю над морськими шляхами на острові Канхва, що знаходився поблизу столиці королівства, була закладена велика фортеця «鎮撫營», що у перекладі «Табір Чженьфу» [6].

Стратегії та прийоми. Найяскравішим та найвідомішим прикладом стратегічної майстерності на морі воїнів Чосон залишається Імчжинська війна. Саме командувач Лі Сунсін обирав місця для майбутніх битв таким чином, аби корейський важкий флот мав би перевагу над японськими кораблями. Вузькі протоки з островами та невеликі бухти ставали основними місцями сутичок, де шляхи течій були лише на користь захисникам. Використовуючи потужність власної артилерії та висотну перевагу, адмірал постійно вів обстріли супротивників, аби ті могли підібратися ближче та піти на абордаж [8]. Звична, для періоду королівства Чосон, тактика засідок та залякування активно задіювалася у цій компанії, як і більш специфічні стратегічні «порядки». До таких відносили: «학익진», «장사진» та «횡렬진», що у перекладі українською є: «крила лелеки», «довгий змій» та «шлях горизонту» [7].

Масований вогонь та спеціальні формування давали свій результат. У власному щоденнику та у листах адмірал протягом усіх семи років записував кількість спалених японських суден. Як у битві під селищем Окпо-донг, яке тоді було захоплено японськими силами, було знищено три десятки кораблів. А у проливі Норян, за його ж свідченнями, було знищено близько дві сотні кораблів [7].

Першочерговою ціллю визначався саме командувач супротивника. Сам так японськими силами і була завдана поразка, у битві під Данпо, де завдяки відчайдушному наступу броньованих кораблів під час партизанської атаки був досягнутий головний корабель японців та вбитий Курудзіма Мічіюкі, їх командувач. А вже поряд з містом Пусан за схожою тактикою було зруйновано близько сотні суден і голови його командувачів розвішані на списках. Такі дії та втрата «командування» сильно вдарили по дисципліні самурайського флоту і призвели до його закономірної поразки [9].

Якщо ж звертатися до фактичного використання трьох основних порядків у цих битвах, то кожний з них отримав власне місце у фундаменті перемоги Чосон над японськими загарбниками.

З'єднання «крила лелеки» складалось з великого корабля посередині та середніх і менших кораблів по спаданню від більшого до меншого з обох боків, що і нагадувало «крила» птаха. Він був задіяний у Хансадо, де за допомогою приманки, у вигляді невеликого загону, ворог був введений у пастку і узятий у кільце, ніби захоплений пташиними крилами [10, р. 235].

У той же час «довгий змії» навпаки, був довгою лінією суден, де найбільший корабель знаходиться попереду виконуючи роль своєї «голови». Саме завдяки такому наступу і була отримана перемога під Пусаном [7]

А ось порядок «шлях горизонту», або за іншим перекладом «леза» кобри йшли схожим виглядом, але потім поверталися у дві лінії, щоб вести масований обстріл.

Висновки. Військово-морський флот держави Чосон протягом століть залишався ключовим гарантом суверенітету та безпеки країни. Флот пройшов складний шлях розвитку, перетворившись із невеликих патрульних груп на потужну та технологічно розвинену для свого часу та регіону структуру. Ці зміни були яскравою демонстрацією загальної тенденції, переходу від тактики абордажного бою до артилерійського протистояння.

Саме завдяки чіткій системі регіонального командування та ротаційній службі моряків, флот міг зберігати постійну бойову готовність та значну гнучкість. Основною перевагою корейських моряків була не лише вогнева міць та значна броньованість кораблів, а й глибоке знання гідрографії та особливостей прибережних течій. Маючи інформацію щодо специфіки рідних акваторій, сили королівства активно вдавалися до складних маневрів, використовуючи вузькі протоки для засідок та раптових атак.

Окреме і надзвичайно важливе місце у всій морській структурі займали броньовані кораблі – «кобуксони». Ці унікальні судна та їхні екіпажі виконували роль ударного кулака, що діяв у самому центрі ворожого флоту. Загалом, технічна винахідливість та фахова підготовка офіцерського складу виступали на перший план. Їхня здатність координувати дії великих з'єднань за допомогою специфічних тактичних побудов була ключовою якістю, що забезпечувала перемогу над кількісно переважним ворогом.

Втім, попри значні переваги та технологічні прориви, флот країни корейського півострова мав і низку недоліків. Тривалі періоди мирного існування та домінування антивоєнних поглядів призводили до зневаги як сухопутних, так і значною мірою військово-морських сил. До того ж, брак стабільного фінансування, поширення корупція в управлінських ланках та загальне консервативне небажання впроваджувати західні морські інновації в пізній період призвели до поступового занепаду флоту. Врешті-решт, це зробило морські бастіони королівства вразливими перед технічно досконалішими силами супротивників наприкінці дев'ятнадцятого століття.

Література

1. Fifty Wonders of Korea. Vol. 2: Science and Technology [PDF]. Archived from the original on 04.09.2012. URL : https://web.archive.org/web/20120904181045/http://www.koreanhero.net/fiftywonders/FiftyWonders2_English.pdf (date of access: 18.02.2026).
2. The first US naval attaché to Korea. Central Intelligence Agency. URL : <https://www.cia.gov> (date of access: 18.02.2026).
3. 수군(水軍). Encyclopedia of Korean Culture. URL : <https://encykorea.aks.ac.kr> (дата звернення: 17.02.2026).
4. The most avoided military service during Joseon dynasty era. The Dong-a Ilbo. URL : <https://www.donga.com> (date of access: 22.02.2026).
5. 수군의 편제 & 수군의 역사. Chungmugong Yi Sun-shin. URL : https://www.gyeongnam.go.kr/yisunshin/index.gyeong?menuCd=DOM_000009302002001001 (дата звернення: 16.02.2026).
6. 군제. URL : <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0012415>
7. Strategy center. URL : https://www.gyeongnam.go.kr/yisunshin_eng/index.gyeong?menuCd=DOM_000010202004000000 (date of access: 20.02.2026).
8. 장사진. Archived from the original on 21.06.2020. URL : <https://web.archive.org/web/20200621002242/http://korean.definitions.net/def/KO/%EC%9E%A5%EC%82%AC%EC%A7%84> (date of access: 18.02.2026).
9. Strategy center (in Korean). URL : https://www.gyeongnam.go.kr/yisunshin/index.gyeong?menuCd=DOM_0000093020

[04002000#:~:text=%EB%8B%B9%ED%8C%8C\(%E6%92%9E%E7%A0%B4\)%EB%9E%80%20%EC%A0%81%EC%84%A0,%ED%95%B4%EC%A0%81%EC%84%A0%EC%9D%84%20%EA%B2%A9%EC%B9%A8%EC%8B%9C%EC%BC%B0%EB%8D%98%20%EA%B2%83%EC%9D%B4%EB%8B%A4](#) (date of access: 12.02.2026).

10. Hawley S. The Imjin War. Seoul : Royal Asiatic Society, Korea Branch ; Berkeley : University of California Press, 2005. 634 p.

Науковий керівник: Добролюбська Ю. А., д. філос. н., професор, професор кафедри всесвітньої історії та методики її навчання ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

DOI: <https://doi.org/10.24195/HistoricalStudies2026-107-110>

Окорокова В. В.,

доктор філософських наук, професор,
професор кафедри всесвітньої історії та методики її навчання
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0661-4313>

ІННОВАЦІЙНІ ЗРУШЕННЯ У РОЗВИТКУ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ XIX СТ.

XIX століття в історії озброєння виявилось справді бурхливим, оскільки науково-технічний прогрес сприяв подальшому розвитку вогнепальної зброї. Вогнепальна зброя цього часу є точним перехрестям традицій і сучасності. Ці винаходи як визначали результат незліченних конфліктів, а й стали справжніми символами влади й технічної майстерності [3]. У даному випадку досить звернути увагу на те, що у роки Громадянської війни США стала великим полігоном для випробувань нової зброї та технологій. У ці бурхливі роки у великих масштабах були впроваджені металеві патрони, а також перші кулемети та передові на той момент револьвери з ударним механізмом. Гвинтівки Colt Army 1860, Remington 1858 та Springfield зіграли провідну роль у конфлікті, який не лише змінив вигляд країни, а й визначив майбутнє сучасної вогнепальної зброї.

Протягом XIX століття збройова промисловість розвивалася швидше, ніж за попередні три сторіччя разом узяті. Першим фактором, що сильно вплинув на

Наукове видання

**«ІСТОРИЧНА НАУКА В УМОВАХ ВІЙНИ ОЧИМА ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ»**

Збірник матеріалів
Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

м. Одеса, 12 березня 2026 р.

Електронне видання. Підписано до друку 01.05.2026 р.
Формат 60 x 90 1/16 Умовн. друк. арк. 8,7
Наклад – 150 прим.